

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Milana Podhrázkého, PhD., a soudců JUDr. Věry Šimůnkové a Mgr. Ing. Petra Šuránka v právní věci žalobce **Mgr. M. Š.**, bytem Š. k., P., proti žalovanému **Ministerstvu spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 1. 2012, čj. 80/2011-OT-OSV/9,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 1. 2012, č. j. 80/2011-OT-OSV/9, a rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 23. 11. 2010, č. j. Spr 2479/2010, se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Městskému soudu v Praze se nařizuje, aby do 15 dnů od předání správního spisu poskytl žalobci kopii všech pravomocných soudních rozhodnutí vydaných v právní věci žalobce JUDr. F. H., CSc., proti žalované České republice projednávané u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 37 C 127/2012, a to bez anonymizace příjmení JUDr. F. H., CSc.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 3.000,- Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou k Městskému soudu v Praze elektronicky a faxem dne 10. 4. 2012 a následně potvrzenou písemným podáním dne 11. 4. 2012, jež byla usnesením Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 27. 7. 2012, č. j. Nad 49/2012-73, přikázána z důvodu nutnosti Krajskému soudu v Praze, domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí, jímž žalovaný nevyhověl

odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 23. 11. 2010, č. j. Spr 2479/2010. Tímto rozhodnutím Městský soud v Praze částečně odmítl žádost žalobce ze dne 3. 8. 2006 o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 61/2006 Sb. (dále jen „informační zákon“) formou zaslání kopií všech pravomocných soudních rozhodnutí vydaných v právní věci žalobce JUDr. F. H., CSc., proti žalované České republice projednávané u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 37 C 127/2012, pokud jde „o poskytnutí textu rozhodnutí v částech, které uvádějí informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzických osob a osobní údaje, zejména příjmení (vyjma iniciály), datum narození a adresu bydliště žalobce.“

Žalobce v této věci brojil obsáhlou žalobou proti extrémně zdlouhavému procesnímu postupu správních orgánů, proti vadám v doručování, neuvedení data vypravení na stejnopisu rozhodnutí, chybějícímu odkazu výroku rozhodnutí Městského soudu v Praze na aplikovanou právní normu, nepřipustnosti regulace postupu při poskytování informací formou interní instrukce žalovaného, nepřijatelnosti stanovení účinnosti zákona i interní směrnice před okamžikem její publikace a ve věcné rovině též proti praxi anonymizace soudních rozhodnutí. Napadenému rozhodnutí pak kromě faktu, že potvrdilo rozhodnutí Městského soudu v Praze i přes zmíněná procesní pochybení, vytýkal, že žalovaný se v něm s pozitivním závěrem zabýval tím, zda anonymizace byla (vyjma příjmení JUDr. H.) provedena konformně s ustanoveními informačního zákona, ačkoliv vůči tomu jeho odvolání vůbec nesměřovalo. Pokud pak jde o vlastní anonymizaci příjmení, vůči níž mělo výhradně odvolání žalobce směřovat, žalovaný k nevoli žalobce dospěl k závěru, že znečitelněním údaje o příjmení JUDr. H. nedošlo k reálnému omezení žalobcova práva na informace, protože tento údaj žalobce již v době podání žádosti znal, a proto není třeba napadené rozhodnutí zrušit. Žalobce se domnívá, že je nepřipustné, aby správní orgán rozlišoval stav formální, daný výrokem správního rozhodnutí, a stav reálný, tj. skutečný stav, a ještě k tomu přispíval dvojakým postupem, kdy výrokem rozhodnutí deklaruje, že anonymizace příjmení žalobce byla provedena oprávněně, leč v odůvodnění svého rozhodnutí připustí, že byla nemístnou, přičemž anonymizovaný údaj v textu odůvodnění uvede v plném znění. Takové rozhodnutí je podle žalobce vnitřně nekonzistentní a vědomě vydané v rozporu s rozsáhlou judikaturou zejména Krajského soudu v Praze.

V závěru pak žalobce uvedl, že pokud jde o význam správního řízení a v něm vydaných rozhodnutí (za situace, kdy plné jméno a příjmení žalobce mu bylo známo již v okamžiku podání žádosti o informace), pak v žádném případě nepovažuje tento spor za zbytečný nebo za pouhou akademickou debatu. Diskuse o tom, zda je nutné anonymizovat soudní rozhodnutí a v jakém rozsahu, je vedena veřejně, na odborné úrovni, jde o veřejně diskutovanou otázku a jeho snahou bylo a je dosáhnout průchodu práva a přispět tak ke kultivaci právního prostředí, pokud jde o poskytování informací podle informačního zákona, neboť nedůvodná a nadměrná anonymizace soudních rozhodnutí ztěžuje jejich praktickou použitelnost, zpochybňuje jejich autentičnost, ztěžuje jejich samotné vyhledávání a je pouhým právním formalismem, když navíc Městský soud v Praze a žalovaný odmítají respektovat judikaturu Krajského soudu v Praze, která se již opakovaně k rozsahu anonymizace kopií soudních rozhodnutí vyjádřila.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě s procesními výtkami žalobce souhlasil, odkázal však na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 4. 7. 2011, č. j. 44 A 73/2010-112, který v obdobné věci uzavřel, že vytýkané procesní vady nejsou takovými vadami, jež by měly dopad na zákonnost rozhodnutí žalovaného. Žalovaný se též ztotožnil s tím, že příjmení JUDr. H. nemělo být anonymizováno, nicméně zdůraznil, že v situaci, kdy žalobci tato informace byla zjevně již v době podání žádosti o informace známa, nemohlo rozhodnutím

Městského soudu v Praze k reálnému omezení žalobcova práva na informace a rušení rozhodnutí Městského soudu v Praze by v takové situaci bylo krajně nevhodné a ryze formalistické. Okolnosti případu jej tak vedly k potvrzení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a k ukončení řízení. Žalovaný proto navrhl žalobu zamítnout.

Žalovaný výslovně souhlasil s tím, aby soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, souhlas žalobce se pak předpokládá, neboť na výzvu soudu podle § 51 odst. 2 s. ř. s. proti takovému postupu ničeho nenamítal.

Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce doručil osobně dne 3. 8. 2006 k Městskému soudu v Praze žádost o poskytnutí informací. V ní požádal o zaslání kopií všech pravomocných soudních rozhodnutí vydaných v právní věci žalobce JUDr. F. H., CSc., proti žalované České republice projednávané u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 37 C 127/2012, zejména pak konkrétně specifikovaných usnesení, a to na adresu pro doručování. Dne 10. 8. 2006 byla jeho žádost Městským soudem zamítnuta a toto rozhodnutí bylo podle připojené doručky běžnou obálkou (tehdejší typ VIII.) dne 25. 8. 2006 na žalobcem uvedené adrese pro doručování podle § 20 odst. 2 správního řádu osobně převzato zmocněncem žalobce, panem H..

V následujícím období po značných prodlevách, stížnostech na průtahy při vyřizování žádosti žalobce, opakovaném doručení, odvolání žalobce, jeho zamítnutí a po zrušení konečného rozhodnutí žalovaného soudem pro nepřezkoumatelnost bylo vydáno rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 23. 11. 2010, v němž byla žádost žalobce odmítnuta pouze částečně, pokud jde „o poskytnutí textu rozhodnutí v částech, které uvádějí informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzických osob a osobní údaje, zejména příjmení (vyjma iniciály), datum narození a adresu bydliště žalobce.“ Toto rozhodnutí po odvolání žalobce potvrdil žalovaný v napadeném rozhodnutí. V napadeném rozhodnutí žalovaný uzavřel, že příjmení JUDr. H. nemělo být anonymizováno, nicméně s ohledem na žalobcovu znalost tohoto údaje nedošlo k reálnému omezení práva na informace a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně tak není zapotřebí rušit.

Soud po ověření včasnosti podané žaloby a splnění dalších procesních podmínek přistoupil k přezkoumání napadeného rozhodnutí.

Podstatou tohoto sporu je posouzení, zda v situaci, kdy žalobci na základě žádosti podle informačního zákona nebyla poskytnuta informace, na kterou má obecně nárok, lze jeho žádost odmítnout jen z toho důvodu, že požadovanou informaci má žalobce již v dispozici. Právě z tohoto zjištění totiž žalovaný dovodil zbytečnost poskytnutí ochrany právům žalobce jako odvolatele a vhodnost postupu vedoucího k potvrzení nesprávného rozhodnutí povinného orgánu.

Jde o situaci, s níž zákonodárce (zcela logicky) nepočítal a proto informační zákon neobsahuje normu, jež by tuto žádost informovaného žadatele výslovně řešila. Zákon však obsahuje úpravu situace podobné, již lze užít analogicky.

Ustanovení § 6 odst. 1 informačního zákona stanoví, že pokud žádost o poskytnutí informace směřuje k poskytnutí zveřejněné informace, může povinný subjekt co nejdříve, nejpozději však do sedmi dnů, místo poskytnutí informace sdělit žadateli údaje umožňující vyhledání a získání zveřejněné informace. Druhý odstavec tohoto paragrafu pak stanoví, že pokud žadatel trvá na přímém poskytnutí zveřejněné informace, povinný subjekt mu ji i přesto poskytne.

Pokud zákonodárce ukládá povinným subjektům individuální poskytnutí informací, jež si žadatelé mohou snadno dohledat ve veřejných zdrojích, a to i v situaci, kdy jim předtím

povinný subjekt konkrétně uvede, kde tyto informace naleznou, nelze analogicky podle názoru soudu bez dalšího odmítnout ani žádost o informaci tam, kde povinný subjekt ví, že touto informací již žadatel disponuje. Povinný subjekt je tedy povinen informaci poskytnout i osobám, jež příslušnou informaci disponují.

V takové situaci se samozřejmě nabízí otázka, zda nejde z pozice žadatele o případ zneužití práva. Má-li povinný subjekt tomu odpovídající indicie, může poskytnutí informací s příslušným odůvodněním odmítnout s odkazem na obecný právní princip zákazu zneužití práva [k tomuto principu blíže v rozsudcích NSS ze dne 27. 6. 2012, č. j. 9 Ans 7/2012-56, ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004-48 (869/2006 Sb. NSS), nebo ze dne 30. 12. 2009, č. j. 8 Afs 56/2007-479 (2295/2011 Sb. NSS)]. Tak tomu zjevně bude v případech, kdy by žadatel bezdůvodně opakovaně žádal o poskytnutí totožné informace s cílem šikanovat a zbytečně zatěžovat povinný subjekt.

V této souvislosti je třeba ovšem poukázat na skutečnost, že žalobce se neomezoval ve své žádosti pouze na poskytnutí jména žalobce, ale šlo mu o poskytnutí kopií soudních rozhodnutí jako celku, které mohou mít význam právě svou kompletností. Žalobce v závěru žaloby např. poukazuje na fakt, že nadbytečná anonymizace rozhodnutí omezuje jejich praktickou použitelnost a zpochybňuje jejich autentičnost. Nelze také pominout smysl práva na přístup k informacím, které je právem politickým. U získávaných informací se předpokládá (i když zákon výslovně takovou podmínku nestanoví a má tak širší přesah) jejich užití pro veřejnou diskusi, tj. i pro blíže nevymezený počet dalších subjektů, které stejnou informací jako konkrétní žadatel disponovat nemusí.

S ohledem na uvedené tedy soud uzavírá, že pouze z důvodu, že žadatel v pozici žadatele o informaci příjmení JUDr. H. zná, nelze jeho žádost o informace odmítnout. O obecné povinnosti poskytnout kopii soudních rozhodnutí bez anonymizace příjmení JUDr. H. přitom v této věci není sporu. Jestliže tedy žalovaný potvrdil rozhodnutí Městského soudu v Praze, které mimo jiné i v této části žádost žalobce odmítlo, rozhodl nezákonně, neboť žalobci se má dostat informace v podobě kopií neanonymizovaných rozhodnutí soudu. Údajnou nehospodárností takového postupu nelze informační povinnost povinného subjektu popřít. Soudu proto nezbylo, než rozhodnutí žalovaného zrušit pro nezákonnost podle § 78 odst. 1 s. ř. s. Vzhledem ke skutečnosti, že z téhož důvodu je nesprávný již výrok rozhodnutí Městského soudu v Praze jako povinného subjektu, přistoupil soud současně podle § 78 odst. 3 s. ř. s. i ke zrušení rozhodnutí vydaného v prvním stupni.

Žalobce učinil předmětem sporu i další otázky týkající se procesního postupu v řízení předcházejícím vydání napadeného rozhodnutí. S ohledem na výše zmíněnou věcnou nesprávnost napadeného rozhodnutí však soud považuje za nadbytečné se namítanými procesními vadami zabývat, přičemž v obecnosti lze přisvědčit žalovanému, že povahou těchto vad se již zdejší soud podrobně zabýval ve své předchozí judikatuře k jiným žalobám téhož žalobce. Z této judikatury, na niž soud žalobce odkazuje, se jasně podává, že byt' postup žalovaného či Městského soudu v Praze byl v dílčích otázkách vadný, nešlo o vady takového charakteru, aby samy o sobě mohly mít vliv na správnost napadeného rozhodnutí. Do budoucna je však v této souvislosti potřebné na správní orgány apelovat, aby se z dosavadních pochybení poučily a učinily vhodná opatření, aby k takovým chybám nedocházelo opakovaně či dokonce systematicky.

Podle ustanovení § 16 odst. 4 informačního zákona, soud přezkoumá při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.

Postup podle § 16 odst. 4 informačního zákona je stanoven soudu jako povinný. Byť tedy žalobce výslovně v petitu žaloby o uložení povinnosti poskytnout informaci nežádal, soud druhým výrokem rozhodl i o povinnosti povinného subjektu poskytnout žalobci požadované informace, neboť žádný důvod pro odmítnutí poskytnutí příjmení JUDr. H. (shodně jako žalovaný) neshledal. K tomu soud stanovil patnáctidenní lhůtu, která běží od okamžiku, kdy žalovaný předá Městskému soudu správní spis spolu s tímto rozsudkem.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobci, který byl ve věci úspěšný, přiznal soud náhradu nákladů řízení v celkové částce 3.000,- Kč odpovídající zaplacenému soudnímu poplatku.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 13. června 2013

JUDr. Milan Podhrázký, PhD., v.r.
předseda senátu

Za správnost:
Léblová